

Aan de vaste commissie voor VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht
Postbus 9696
3506 GR Utrecht
Telefoon (030) 273 97 26
www.brancheorganisatieszorg.nl
IBAN NL33 FVLB0699 1645 59

Datum : 28 mei 2026
Ons kenmerk : BoZ/260528
Betreft : arbeidsmarktbeleid in de zorg

Geachte commissieleden,

De brancheorganisaties in de zorg, ActiZ, de Nederlandse ggz, NVZ, UMCNL en VGN, verenigd in de Brancheorganisaties Zorg (BoZ), vragen uw aandacht voor de zorg van vandaag én morgen. Hoewel de zorg in Nederland goed geregeld is, staat het stelsel steeds verder onder druk door een groeiende zorgvraag, een structureel krappe arbeidsmarkt en oplopende overheidsuitgaven. Zorgorganisaties zijn al volop bezig met de beweging naar anders werken om ook in de toekomst toegankelijke, menswaardige en kwalitatief goede zorg te kunnen blijven bieden, maar lopen daarbij tegen een stelsel aan dat onvoldoende aansluit op de huidige praktijk en maatschappelijke ontwikkelingen. Onderstaande zes voorstellen achten wij essentieel om de transitie naar toekomstbestendige zorg mogelijk te maken en de continuïteit van zorg te kunnen waarborgen.

1. Investeer in het opleiden van zorgprofessionals

Zorg verandert snel. Opleiding en ontwikkeling moeten meebewegen.

De komende tien jaar gaat ongeveer een derde van alle zorgprofessionals met pensioen. Om de zorg toegankelijk te houden, is voldoende instroom van goed opgeleide medewerkers noodzakelijk. Goede zorg vraagt om vakbekwame professionals en dus om structurele, kostendekkende financiering van werkplekleren, praktijkbegeleiding en voldoende opleidingscapaciteit, temeer daar in alle zorgbranches sprake is van een hoge werk- en begeleidingsdruk en het tijdelijk afschalen van zorg geen optie is. De huidige financiële regelingen zijn vaak tijdelijk, zoals het Stagefonds en SectorplanPlus, wat knelt met een duurzaam opleidings- en arbeidsmarktbeleid en de opleidingscapaciteit verder onder druk zet.

Tegelijkertijd zien we dat [beperkte ontwikkelmogelijkheden](#) en [een tekort aan stageplekken](#) ervoor zorgen dat medewerkers de zorgsector verlaten en opleidingen minder nieuwe leerlingen kunnen laten starten, terwijl de vraag naar passende

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

scholing groeit en de beschikbare opleidingsmiddelen juist afnemen. Dit bemoeilijkt investeringen van zorgorganisaties in modern, modulair en praktijkgericht opleiden. Deze investeringen zijn wel nodig om sneller gebruik te kunnen maken van het talent van (zij-)instromers. Uitgangspunt daarbij is dat bekwaamheid leidend is voor inzetbaarheid.

Onze oproep: Zorg voor structurele en kostendekkende bekostiging van opleidingen, inclusief werkplekleren en praktijkbegeleiding, conform het [SEO-rapport over arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid](#). De huidige incidentele financiering biedt onvoldoende basis voor duurzaam opleidingsbeleid.

2. Eerlijk belonen van zorgmedewerkers

Ondanks de stijgende zorgvraag en de krapte op de arbeidsmarkt houden zorgprofessionals de zorg dag en nacht draaiende. [De zorgtransitie vraagt steeds meer van zorgprofessionals en het maatschappelijk draagvlak om cruciale beroepen beter te waarderen is groot](#). [Een verpleegkundige of verzorgende IG verdient 6 tot 7 procent minder dan vergelijkbaar opgeleide medewerkers in andere sectoren](#). Dit is een onhoudbare situatie.

De beweging naar toekomstbestendige zorg creëert ruimte: wanneer zorg doelmatiger en efficiënter wordt georganiseerd, kan met dezelfde middelen ingezet worden op passende zorg. De financiële opbrengst hiervan moet niet uitsluitend worden ingezet om zorgkosten te verlagen, maar juist ook om zorgprofessionals eerlijk te belonen.

Onze oproep: Geef zorgmedewerkers de eerlijke beloning die ze verdienen.

3. Haal fiscale drempels weg

Meer werken moet meer lonen

Meer werken in de zorg moet ook daadwerkelijk meer opleveren. In de praktijk houden zorgprofessionals die extra uren werken daar netto vaak te weinig aan over, bijvoorbeeld doordat toeslagen wegvallen of de belastingdruk stijgt. Dat ontmoedigt medewerkers om meer te werken, terwijl de personeelstekorten in de zorg juist groot zijn.

De brede erkenning dat dit probleem moet worden opgelost, is er inmiddels. De urgentie zit nu in het tempo waarin maatregelen worden genomen. Snelle en gerichte aanpassingen zijn noodzakelijk om meer werken daadwerkelijk aantrekkelijk te maken en zo het arbeidsmarkttekort in de zorg terug te dringen.

Onze oproep: Zet vaart achter de plannen om het fiscale stelsel aan te passen, zodat meer werken ook daadwerkelijk meer oplevert.

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

Bevorder regionale samenwerking

Daarnaast belemmeren fiscale regels de noodzakelijke samenwerking tussen zorgorganisaties voor toegankelijke zorg in de toekomst. Op het uitlenen van personeel tussen organisaties geldt vaak een btw-plicht van 21 procent, waardoor samenwerken onnodig duur en ingewikkeld wordt. Dat is onwenselijk, juist nu regionale samenwerking en flexibele inzet van personeel steeds belangrijker zijn om de zorg toegankelijk te houden. Een recente uitspraak van het Europese Hof inzake btw-vrijstelling voor diensten van samenwerkingsverbanden in de publieke sector laat bovendien zien dat de Nederlandse regels op dit punt te streng zijn.

Onze oproep: Pas de btw-plicht aan op basis van de recente uitspraak van het Europese Hof.

4. Borg noodzakelijke ondersteunende functies door duurzame financiering

Zorgorganisaties worden onvoldoende gefinancierd voor ondersteunende functies. Daardoor zijn zij genooddaakt om binnen beperkte budgetten te bezuinigen op bedrijfsvoering en ondersteuning zoals HR, lijnmanagement, opleidingscapaciteit, kwaliteit en ICT.

Tegelijkertijd staan juist deze ondersteunende diensten voor grote opgaven. Zorgorganisaties moeten medewerkers behouden, digitaliseren, inzetten op preventie en passende zorg ontwikkelen. Ook vragen nieuwe woonvormen, reablement en sociale innovaties om voldoende beleids- en uitvoeringskracht.

Daardoor ontstaat een knelpunt: er wordt veel van zorgorganisaties gevraagd, terwijl de ruimte om te investeren in de noodzakelijke ondersteuning ontbreekt. De huidige inrichting van de gereguleerde marktwerving zet de bedrijfsvoering zo sterk onder druk dat belangrijke veranderingen in de zorg moeilijk van de grond komen.

Onze oproep: Zorg voor structurele financiering van ondersteunende diensten van zorgorganisaties.

5. Flexibele arbeid

Na jaren van onduidelijkheid heeft de zorgsector dringend behoefte aan heldere en werkbaar wetgeving. De voorgestelde Zelfstandigenwet kan hierin voorzien door duidelijke criteria vast te leggen, zodat zorgorganisaties niet langer afhankelijk zijn van een onvoorspelbare beoordeling achteraf door de Belastingdienst op basis van wisselende feiten en omstandigheden.

Tegelijkertijd maken de brancheorganisaties zich zorgen over de stapeling van nieuwe arbeidsmarktmaatregelen, zoals de WTTA, die vanaf 2027 onbedoeld regionale samenwerking tussen zorgorganisaties bemoeilijken doordat ook niet-

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

umcnl

vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

commerciële personeelsuitwisseling en regionale flexpools onder de wet kunnen vallen. Ook de Wet meer zekerheid flexwerkers, die nulurencontracten verbiedt, is een maatregel die de flexibiliteit van zorgorganisaties verder beperkt, terwijl die flexibiliteit juist noodzakelijk is om roosters rond te krijgen en de continuïteit van zorg te waarborgen. In de praktijk zal de druk hierdoor vooral terechtkomen bij vaste medewerkers of worden ondervangen door personeel niet in loondienst (PNIL). De stijgende kosten voor PNIL mogen daarbij niet ten koste gaan van middelen voor directe zorgverlening. Deze extra lasten moeten daarom worden meegenomen in de zorgtarieven en niet volledig bij zorgorganisaties worden neergelegd.

Onze oproep: Kom zo snel mogelijk met de Zelfstandigenwet en wees realistisch over de gevolgen van de WTTA en Wet meer zekerheid flexwerkers.

6. Zeggenschap van zorgprofessionals

De transformatie van de zorg kan alleen slagen wanneer professionals nadrukkelijk worden gepositioneerd als dragers van verandering. Verpleegkundigen, verzorgenden en begeleiders leveren niet alleen directe zorg, maar zijn essentieel voor innovatie, passende zorg, digitale transformatie en netwerkzorg. Dat vraagt om structurele investering in professioneel leiderschap, professionele zeggenschap en innovatiecapaciteit van de beroepsgroep.

Onze oproep: Borg in arbeidsmarkt- en transitiebeleid expliciet ruimte voor professioneel leiderschap, shared governance en innovatie door verpleegkundigen, verzorgenden en begeleiders.

Oproep zorgbranches

Zonder fundamentele keuzes over de omvang van de zorgvraag, de aanspraak op zorg en de organisatie van zorg blijft arbeidsmarktbeleid beperkt tot het herverdelen van schaarste. Daarom zijn politieke keuzes, lef en passende randvoorwaarden noodzakelijk.

Met vriendelijke groet,

Wouter van Soest
voorzitter BoZ-directeurenoverleg

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit: